

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 533/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., P., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV/2 Gn 202/11 a jej uznesením 22. augusta 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2011 doručená sťažnosť M. M., P., v tom čase vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. XV/2 Gn 202/11 a jej uznesením z 22. augusta 2011 (ďalej aj „namietané uznesenie“). Sťažnosť bola daná na poštovú prepravu 31. októbra 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ písomným podaním zo 16. apríla 2011 oznámil orgánom činným v trestnom konaní podozrenie zo spáchania trestného činu bývalým prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky JUDr. M. Ž.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Pezinku, odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. ČVS: ORP-192/OVK-PK-2011 z 22. júla 2011 bolo trestné oznámenie sťažovateľa podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa z 22. júla 2011 podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú generálna prokuratúra uznesením č. k. XV/2 Gn 202/11-10 z 22. augusta 2011 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

Sťažovateľ zastáva názor, že namietané uznesenie absolútne nereaguje na argumenty uvedené sťažovateľom v jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa. „*Generálna prokuratúra nereagovala na žiadnu moju námietku uvedenú v sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa, čím došlo k úplnému odopretiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).*“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo M. M. podľa čl. 46 ods. Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV/2 Gn 202/11 a jej uznesením č. k. XV/2 Gn 202/11-10 zo dňa 22. augusta 2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XV/2 Gn 202/11-10 zo dňa 22. augusta 2011 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

3. Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky zakazuje pokračovať v porušovaní označeného základného práva M. M.

4. M. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- €, ktorú mu je povinná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. M. M. priznáva trovy konania, ktoré je povinná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vyplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. R. T., B. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd sa v rámci predbežného prerokovania osobitne sústredil na posúdenie, či disponuje právomocou na prerokovanie sťažnosti sťažovateľa.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre...

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre je nadriadený prokurátor oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Podľa § 34 ods. 2 uvedeného zákona ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, ako aj opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06). Podnet, ako aj opakovaný podnet zakladajú povinnosť príslušného prokurátora, resp. nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie nielen podnetu, ale aj opakovaného podnetu ako právnych prostriedkov nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Ústavný súd nenašiel dôvod na to, aby sa vo veci sťažovateľa odchyľil od uvedeného právneho názoru. Zákon o prokuratúre poskytoval a stále poskytuje sťažovateľovi aj ďalšie

prostriedky nápravy – podnet na preskúmanie postupu prokurátora generálnej prokuratúry a opakovaný podnet (podľa § 31 až § 36 zákona o prokuratúre), ktorým sa mohol, resp. môže domáhať preskúmania zákonnosti napadnutého postupu a uznesenia generálnej prokuratúry v predmetnej veci.

Uvedené právne prostriedky umožňovali, resp. umožňujú sťažovateľovi dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc nadriadeného prokurátora záväzným pokynom nariadiť prijatie efektívnych opatrení v jeho veci aj napriek doterajšiemu postupu generálnej prokuratúry, ak by na základe podnetu, resp. opakovaného podnetu sťažovateľa dospel k záveru, že označené uznesenie generálnej prokuratúry, príp. postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bol v rozpore so zákonom.

Použitie týchto právnych prostriedkov nápravy je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2011